

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglasa sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Pa zaključku načelne proračunske debate

Beograd, 28. februarja.

Pozno ponoči je narodna skupščina sinoči v načelu sprejela novi proračun in sicer s 192:88 glasovom. Pred načelnim sprejetjem proračuna je še imel zaključni govor finančni minister Letica, nakar je na pripombe opozicijskih govornikov glede politike sedanjega režima odgovarjal socialni minister Dragiša Cvetković, ki je opozarjal, da ne more biti o edinstvu našega naroda nikakšnega dvoma in tudi ne nikakšnega govorjenja. Dejal je: Sprejemamo teze Ante Starčevića o enem narodu za svoje. Priznamo, da je imela teza o enem jugoslovenskem narodu v pokojnem Stjepanu Radiću resnega pobornika. Glede konkordata z Vatikanom je izjavil, da ne bo vlada dovolila, da bi to vprašanje postalo predmet strankarske agitacije in kupčij, marveč sme in mora urediti to vprašanje le narodno predstavništvo, ki ga bo uredilo v skladu z osnovnimi interesi narodu in načeli popolne enakopravnosti vseh priznanih ver v državi.

Ob priliki letošnje načelne proračunske debate je bilo iznešenih izredno mnogo zanimivih momentov ter so izvajanja opozicijskih govornikov zbujala izredno pozornost, zlasti ker ni šlo več za kritične opombe, ampak tudi za sprožene pozitivne in konstruktivne misli. V središču obravnavanj je bilo predvsem hrvatsko vprašanje, ki pa se žal ni moglo obravnavaati z željeno temeljitostjo, ker je desnica precej molčala, četudi so nekateri medklici iz desnice dali slutiti, da je vladna stranka od Mačkovega programa oddaljena za cele svetove.

Silno globok vtis pa so napravila izvajanja nekaterih slovenskih poslancev, kakor na primer dr. Mohoriča, Prekorška, dr. Novačana, dr. Fuxa, Komana, Mravlje, dr. Jančiča, inž. Zupančiča, dr. Dobroviška, Gornjaka, Lenarčiča in dr. Režeka. Njihova izvajanja so bila podprta s tako trdnimi in konkretnimi navedbami, da niso protigovori mogli zbuditi nikakšne prepričevalnosti.

Govora je bilo tudi o slovenskem klerikalizmu, zlasti v zvezi z izvajanjem narodnega poslanca Mravlje, ki jim je posvečil »Slovenec« toliko pozornost, da je nekatere odstavke, ki so se mu zdeli primerni v smislu svojega poročevanja, ponatisnil. Iz »Slovenca« moremo povzeti, da je poslanec Mravlje hotel dokazati, zakaj pri nas ne more priti do sporazuma in je vzrok našel v — klerikalizmu: »Klerikalizem je nasprotnik sporazuma, klerikalizem je nasprotnik jugoslovenske ideje... Cerkvena hierarhija je sržen klerikalne stranke. Vsi ostali strankini organi stojijo pod direktnim ali indirektnim vodstvom hierarhije, čeprav so formalno pod laično režijo. Vi ste že veliko o tem slišali v tem domu in boste še slišali, vse dotlej, dokler se to vprašanje, ki je nevarno za državo in narod in najbolj nevarno za cerkev samo, ne uniči... Slovenski klerikalci so sovražniki pravo- slavne cerkve. Tega ne govorim na pamet, ampak vam bom tu podal dokaze iz časopisov in celo iz samega glasila...«

Tudi navaja »Slovenec« v zvezi s tem govorom poslanca Mravlje, ki da je »od državlanske zavesti Slovencev dejal, da so to Jugoslovani na odpudivo. Klerikalizma bi po 6. januarju gotovo že popolnoma zmanjkalo, kajti duhovniki so se že vračali k svoji pravi službi, politične strasti so se umirile in nacionalne organizacije so se močno širile. Če bi vse to trajalo samo še nekaj let, bi klerikalizem za vedno izginil.«

Mesarsko klanje po podzemeljskih kloakah v „mestu mučenikov“

LONDON, 1. marca. Strahotno sliko podzemeljskih borb podaja posebni dopisnik »Evening Standarda« iz Ovieda, »mesta mučenikov«, ki so ga bile mavrske čete strašno razdejale. Frankove čete so se umaknile v podzemeljske kanale in kloake, kamor so jim sledili rudarji in se je v podzemeljskih kanalih razvil pravo mesarsko klanje. »Dynamiterosi« so vdrlj v mesto. Eksplozije se vrstijo za eksplozijo, tu pa tam se zruši hiša, plameni udarjajo iz kleti, cestni tlak irči po zraku. Oviedo je pred padcem. Zavzetje ne bi bilo strateškega pomena, pač pa naj bi zavzetje Ovieda, ki je v središču socialistične Španije, bilo nekakšno maščevanje za Malago. Po poročilih iz Francovega glavnega štaba Oviedo še ni padel.

Nizozemska bi mogla postati bojišče ...

AMSTERDAM, 1. marca. Oboroževalni predlog je bil v zbornici sprejet. Predsednik vlade dr. Collijn je v ekspoziciji poročal, da je bilo v letih 1936/37 izdanih okoli 89 milijonov goldinarjev za oboroževanje več napram letu 1935. V gradnji se nahaja 100 novih letal, 25.000 mož

bi bilo takoj na razpolago za obrambo meja. Gradi se 8 novih podmornic. Glede vojaško političnega položaja Nizozemske je dejal, da prinaša francosko belgijski trdnjavski pas Nizozemski nevarnost, da bi v bodoči vojni Nizozemska postala bojišče.

Kevav občačin bojevnikov feministk z demonstranti

CURIH, 1. marca. Ob priliki tukajšnjega svetovnega ženskega kongresa, ki se ga udeležujejo predstavnice skoro vseh držav, ki zborujejo v velikih dvorani tukajšnjega sodišča, se je v zborovalnici pojavil mož, ki je vrgel proti predsed-

stvu kongresa več gnilih jajc in smrdljivih bomb. Nato je pustil v zborovalnico več mladeničev. Pri tem pa so se udeležence kongresa vrgle na demonstrante in krvavo odbile mladeniče, ki jih je prevzela policija.

Sedaj še italijanska kampanja proti CSR

RIM, 1. marca. »Popolo di Roma« vidi glavni vzrok nesigurnosti v podonavskem bazenu v notranjih trenjih češko-slovaške republike, ki nazadnje nosi krivdo za nesigurnost evropskega stanja. Na-

vedeni list piše, da predstavlja Češko-slovaška živo protislovje, največje protislovje, ki je bilo kedaj ustvarjeno po mirovnih pogodbah. (Mi poznamo nekatera druga, resnična protislovja. Op. ur.)

Grazianijeva zdravstvena stanje se je poslabšala

DŽIBUTI, 1. marca. Po vesteh iz Addis Abebe se zatrjuje, da se je stanje ranjenega podkralja Abesinije Grazianija znatno poslabšalo in da so v njegovi okolici

zelo zaskrbljeni. Doznava se, da so drobci bomb vdrlj v pljuča in da je ranjeni maršal zbolel radi pljučnega vnetja.

Več sto ranjenih pri napadu na sedem newyorških kinematografov

NEWYORK, 1. marca. Havas poroča: Sinoči okoli 24. ure so neke skupine istočasno napadle sedem velikih kinematografov na Broadwayu. Napadalcji so vrgli

med gledalce solzne bombe. Ranjenih je bilo več sto oseb, od katerih je bilo 35 pripeljanih v bolnišnico, Gre baje za akcijo nezadovoljnih delavcev.

Filmska igralka Diaz radi špionaže ustreljena!

SALAMANCA, 1. marca. Kakor se doznava je bila radi špionaže v prid valencijski vladi ustreljena znana filmska igralka Rozita Diaz. Organizirala je posebno tajno oddajno postajo v Salaman-

ci, ki je omogočila nekaj uspešnih zračnih napadov od strani republikanskih letalcev. Prišli pa so stvari na sled in je bila Rozita Diaz takoj ustreljena radi špionaže.

Pabecki

VČERAJSNJE OBČINSKE VOLITVE.

Včeraj so bile občinske volitve v osmih občinih v naši banovini. Opozicija je zmagala v Križah pri Trziču, kjer je dobila 365 glasov in 16 odbornikov, JRZ pa 225 glasov in dva odbornika. V Zibiki je dobila JRZ 183 glasov in 15 odbornikov, opozicija 158 glasov in tri od-

bornike. Pri včerajšnjih volitvah je glasovalo za JRZ 2435 volilcev, za opozicijo pa 1222.

Ne moremo sicer kontrolirati, v kolikor odgovarjajo te navedbe »Slovenca« popolni točnosti, vendar se zdi, da so takšne stvari gotovim krogom prav ne ljubá ter da jim gredo na živce.

Jutri v ponedeljek pa se prične v skupščini podrobna proračunska razprava o posameznih resorih

DR. STOJADINOVIČ POKLANJA SOKOLU ZASTAVO.

Pod naslovom »Poklon predsednika vlade Sokolom« javlja glasilo JRZ »Samouprava«: »Predsednik kraljevske vlade in minister zunanjih del dr. Milan Stojadinović je podaril Sokolu v Visokem zastavo, ki ji bo osebno kumoval 20. junija t. l., ko prirede v Visokem veliki pokrajinski sokolski zlet. Narodni poslanec Radoslav Živković je predsednik pripravljalnega odbora za te svečanosti in je že vse potrebno ukrenil, da uspe ta prireditev čim najveličastneje in impozantneje. Na to slavnost bodo povabljeni ministri dr. Behmen in Gjura Janković ter vsi narodni poslanci drinske

banovine.« — Radovedni smo, bo-li to vest objavil tudi »Slovenec« kot glasilo JRZ.

NEMIRI V ZAGREBU.

V soboto dopoldne se je pripetil v Zagrebu dogodek, ki daje misliti zlasti krogom okoli dr. Mačka. Dogodek je v zvezi z letošnjo spominsko proslavo za dr. A. Starčevića. V zvezi s tem je »Hrvatski dnevnik« pozval zagrebške trgovce in obrtnike, naj imajo v soboto od 9. do 10. ure svoj lokal zaprte, pristavljajoč, da jih po 10. uri, ko so imeli frankovci svojo spominsko svečanost, takoj lahko odpro. Skupina mladih pristašev frankovskega voditelja dr. Buča se je pojavila pred redakcijo Mačkovega »Hrvatskega dnevnika« in zahtevala, da se zapre uprava navedenega lista. Ker pa uslužbenci tega niso hoteli storiti, so demonstranti izvršili napad na uslužbence, ter jih pretepli, pri čemer je bila neka uslužbenka težko ranjena. Demonstranti so razbili vso opravo in jo vrgli na cesto ter so razbili okna redakcije. Pred uredništvom so nastali spopadi med mačkovci in frankovci, pri čemer je bilo več oseb ranjenih. Policija je več oseb aretirala. Škoda znaša okoli 10.000 dinarjev. Mačkovi so se hoteli maščevati nad frankovci, ko so ti šli na Starčevićev grob v Šegtinah pri Zagrebu, vendar je maščevanje mačkoycev na poseben Mačkov nalog izostalo. Napad na uredništvo »Hrvatskega dnevnika« se je izvršil radi tega, ker ni hotel navedeni list objaviti, da bi zagrebški trgovci imeli zaprte trgovine tudi za časa druge službe božje, ki jo je separatno organizirala skupina frankovcev, ki so že delj časa nezadovoljni z dr. Mačkom in ki se vsebolj odtujejo njegovi politiki. Tudi na univerzi so bili spopadi med frankovci in mačkovi ter je bilo več pohištva poškodovanega.

KRVAVO ZBOROVANJE V BEOGRADU.

Včeraj dopoldne je bilo sklicano v kinu »Triglav« zborovanje ljotičevcev. Sovražniki Ljotičevega »Zbora« so namreč napadli shod, demolirali vse trgovine, ki se nahajajo v Železničarskem domu, razbili okna velike dvorane, pri čemer je bilo ranjenih nekaj omladincev Ljotičevega »Zbora«, med katerimi je bilo 7 težje ranjenih. Od 8. zjutraj namreč se je množica zbrala pred Železničarskim domom in hotela vdreti v zborovalne prostore, kjer so se nahajali reditelji Ljotičevega »Zbora«, ki so se skušali zopetstaviti demonstrantom, pa so bili potisnjeni nazaj. Demonstranti so prodrli do Železničarskega doma in je pričelo leteti kamenje na vse strani in tudi v dvorani je nastala panika. Prebivalci v bližini so v strahu takoj pričeli zapirati okna in so spuščali zastore, ker je kamenje padalo tudi po bližnjih hišah. Niti eno steklo na izložbah Železničarskega doma ni ostalo celo. Ranjeni omladinci »Zbora« so se umaknili in pravijo, da je bilo 7 težko ranjenih Ljotičevih omladincev, večinoma radi udarcev s kamenjem. Po 10 do 20 minutah se je posrečilo, da se je vpostavil red, nakar se je shod nadaljeval.

LOGIKA.

Poslanec dr. Veble je v svojem skupščinskem govoru dejal: »Od vseh učiteljev in učiteljic v Sloveniji jih je samo 4%, ki niso Sokoli, 96% pa je Sokolov. Razumljivo je, da zadene vsaka premeštev po prošnji ali po službeni potrebi tudi na Sokole.« Ta tudi je važen poseben radi tega, ker je govornik pozabil omeniti, koliko v 4% vključenih je bilo deležnih usode mnogih od 96%.

